

FOAIA POPORULUI

„Țineți cu poporul ca să nu rătați!”

CEA MAI VECHĂ FOAIE POPORALĂ, ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

Apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
înscris în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 87-1943.

Organ al Asociației „Astra”

Redactor responsabil: Nic. Nicoară-Dobârceanu

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A

Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

„Cei șapte ani de acasă”

Cuvintele puse în fruntea acestor rânduri își au tâlcul lor, dar nu-și prea găsesc capete să învețe ceva, cât de cât, din învățătura ce se desprinde din ele.

Cei șapte ani de acasă li se spune relelor năravuri ale unor oameni: tineri sau bătrâni, săraci sau bogați, cu carte sau fără, muncitori cu mâinile din fabrici, ateliere și câmpuri, ori ostenitori cu mintea, cari nu au bunul simț de-a se purta după legile buneii cuvințe. A-i lipsi cuiva cei șapte ani de-acasă, înseamnă a-i lipsi cea mai frumoasă podoabă: cumpana judecării bune, melodia sufletului tălmăcită prin faptele ce le săvârșește.

Lipsei celor șapte ani de acasă i se mai zice și rea creștere, tâmpenie, needucare. Acest cusur nu se poate îndrepta, vindeca, stârpi, prin sfat, prin pildă bună, ce o dă vecinul, sau semenul de alături.

Vezi un tânăr umflându-se în prosția de-a nu vrea să salute pe fostul lui învățător, spui: îi lipsesc cei șapte ani de-acasă.

Dai de un funcționar, chipu, Doamne, om cu carte, — care dă îndrumări păsărești unui biet cetățean prostiț de necazuri, te mulțumești a spune: îi lipsesc cei șapte ani de-acasă.

Te duce ceasul rău la un alt slujbaş, care nu știe cum să stea mai caraghios pe scaun, ținând pe câte-un bătrân în picioare ceasuri întregi, până-i vine rândul, fără să-l îmbie cu scaunul de alături, pe care-și ține tabachera sau alt obiect fără preț, căruia tot așa de bine i-ar sta ori unde ar fi pus. Tac, înghiți și spui în gândul tău: îi lipsesc cei șapte ani de-acasă.

Ceri o îndrumare, o informație dela câte unul, care-i dator să ți-o dea, că deaceea-i pus acolo unde e, ți-o dă cu gura moartă, plictisit, ori c'o îngâmfare, ce te ațăță. Eși spunând și ăstua: îi lipsesc cei șapte ani de acasă.

În schimb îți scoate Dumnezeu în calea drumeților, oameni simpli și de cei cu învățătura multă, domni și țărani, bogați și săraci, tineri și bătrâni din a căror întâlnire, împreună trăire, scurtă sau mai lungă, rămâi c'o mulțumire și-o liniște în suflet, încât fără să vrei îți sboară cuvintele de pe buze: ce oameni de ispravă!

Ce-ar fi dacă între condițiile, cari trebuiesc îndeplinite pentru ocuparea unor slujbe publice s'ar pune și aceasta: să nu-i lipsească cei șapte ani de-acasă?

Petru Olariu

„Cadeții” noștri

Prin tradiție Sibiu a fost considerat ca a doua garnizoană militară a țării. După Capitală, aici se adăposteau cele mai multe unități militare, comandamente, apoi o serie de alte instituții de educație și formare ostășească, în frunte cu vestitele școli militare de cavalerie, infanterie — pentru ofițerii și subofițerii activi sau de rezervă.

Noi sibienii am fost mândri cu porecla ce ni se creiase, de a ne socoti printre orașul țării cu cea mai mare garnizoană militară.

Eram, însă, mai mândri atunci când printre noi — mai ales în zilele de repaus — furnicau, în preumblări cuviincioase, de multă omenie și bun simț tineresc, frumoșii „Cadeți” — elevii Școlii Militare, cu ținuta îngrijită, cu chipurile pe cari flutura snopul în culoarea razelor de soare sau de jeratec.

Au venit anii grei ai războiului, cu despărțirile și părăsirile de vetre. O parte din unitățile militare au plecat „pe zonă”, apoi pe front. Arbitrajul dela Viena ne-a orânduit pentru popas la Sibiu, pe frații refugiați și instituțiile din Ardealul de Nord, în frunte cu Universitatea clujană.

„Cadeții” noștri au trebuit să ne părăsească, pentru a face loc în clădirea Școlii Militare, Clinicilor Universitare.

A fost o despărțire împletită în lacrimi și unanime păreri de rău, dar peste durerea de atunci s'a lăsat undelelemnul nădejzii, că nu peste mult ne vom vedea fiecare la locul firesc.

Așa s'a întâmplat... Instituțiile și refugiații ardeleni s'au reîntors la vetre, mulțumindu-ne de ospitalitate iar noi urmărindu-i cu dragostea de frate, în drumul reîntoarcerii.

Plecarea Universității și a instituțiilor refugiate din Ardealul de Nord, a lăsat un gol simțit în Sibiu nostru, în familia românească.

Și tocmai pe când ochii noștri nu erau încă sbiciți de lacrimile cu cari am însoțit în drumul despărțirii pe frații refugiați reîntorși la vetrele părăsire, cu cinci ani în urmă, iată că la porțile cetății bătea vestea reîntoarcerii „Cadeților” noștri.

Un ochiu ne plângea, altul ne râdea, de bucuria revederii din nou în mijlocul nostru a celor mai buni fii ai țării.

Școala de Cadeți — Școala Pregătitoare de ofițeri activi de infanterie și cavalerie, s'a reîntors la obâr-

șia ei, în Sibiu nostru, care le va arăta aceeași prețuire și iubire, pe care le-a arătat-o întotdeauna.

De altfel primirea făcută în Piața Regele Ferdinand I, a mărturisit îndeajuns, cât de mult i-am așteptat și cât de mult îi vom înconjura cu dragostea noastră de frate.

Fii bine veniți, dragi „Cadeți” în mijlocul nostru.

„Foaiă Poporului”

Reîntoarcerea Guvernului în țară

După o ședere de 10 zile în Capitala Uniunii Sovietice, echipa ministerială în frunte cu d. Dr. Petru Groza s'a reîntors, în țară în ziua de Miercuri 13 Septembrie 1945, venind cu avionul.

Odată cu echipa ministerială română a sosit, în același avion, cunoscutul scriitor rus, Ilja Erhenburg, care va rămâne la noi mai multe zile.

Vorbind în fața mulțimei care a întâmpinat guvernul d. Dr. Petru Groza, a arătat că vizita făcută de delegația guvernamentală română la Moscova, a avut ca urmare importante ușurări în sarcinile armistițiului.

Printre altele, primul ministru a făcut cunoscut celor de față că dintr'o simplă trăsătură de condeiu, guvernul sovietic ne-a iertat datoria de 300 miliarde lei pe care trebuia să o plătim Uniunii Sovietice în baza condițiilor de armistițiu. Pe de altă parte s'a restituit României mai multe locomotive și vagoane de cale ferată, vapoare, ș. a., cari făceau parte din așa zisa pradă de războiu, capturată de armata sovietică.

Luând cunoștință de seceta care a bătuit în acest an și de lipsurile întâmpinate de populația țării noastre, Uniunea Sovietică — a declarat primul ministru — ne-a venit în ajutor cu peste 300 mii tone de grâu și porumb cantitate care urmează să o restituim în anul viitor.

Toate aceste înlesniri — a mai spus d. Dr. Petru Groza — ținutespre a cimentă și mai mult prietenia între cele două popoare.

America va ajuta Europa în limita posibilităților

Intr'o conferință de presă, președintele Truman a declarat că America poate îndeplini toate cerințele de alimente ale Europei, în afară de zahăr, grăsimi și ulei. Statele Unite vor ajuta în limita posibilităților statele europene. Actualmente trimite în Europa

Prețuirea scriitorilor

Meseria scrisului nu e o meserie ușoară, când ea e făcută cu dragoste de adevăr, cu tragere de inimă pentru cetitori. Ea cere și dar dela Dumnezeu pentru a ști și putea scrie.

La aceste adevăruri s'o fi gândit guvernul dela Budapesta, când a hotărât să ajute pe scriitori de-ași putea construi case, de-a întemeia familii. Prinul ajutor dat scriitorilor a fost în sumă de 50 milioane pengoe, ceea ce fac cam 200 milioane lei.

Peste 100 scriitori și ziariști au primit sume însemnate de bani, între 500 mii și 3 milioane, — unul.

La noi sunt scriitori, cari o viață de om au scris, luminând cu lumina slovei mulțimea mare a poporului, fără să-i ia cineva în seamă, da decum să le mai și ușureze sarcinile traiului.

Scrișul curat, fără ascunzișuri, eșit din suflet cinstit, prețuiește mult în luminarea și îndrumarea masei poporului.

De aceea se cuvine să dăm scriitorilor și ziariștilor — pe lângă cinstire — și cele de lipsă traiului. Ei nu trebuie să fie împovărați în munca lor de grijile traiului de toate zilele. Ceeace s'a făcut în Ungaria, în alte țări s'a făcut de mult.

La noi când?

O altă știre despre Hitler

În legătură cu cercetările ce se fac de a se afla adevărul, dacă Hitler e în viață sau nu, se mai comunică următoarele:

Hitler a fost văzut ultima dată pe străzile Hamburgului, însoțit de omul lui de încredere Birman. Dela timpul când a fost văzut și până la ocuparea orașului de către trupele aliate, nefiind vreme de fugă, se crede, că el își duce zilele în vreun bârlog din acest oraș sau împrejurimi.

Doctorul Pleva, care a luat parte la atentatul din 1944 contra lui Hitler, spune, că în urma exploziei bombei. Hitler a trebuit să se supună unei operații grele, care i-a schimbat făptura, încât nu mai e de recunoscut.

Englezii își dau toată osteneala de-a putea ajunge la adevărul, dacă Hitler e în viață sau în cealaltă lume.

1.400.000 tone de cărbuni lunar. În ultimul trimestru Statele Unite au trimis 75 milioane kgr. carne conservată și 25.000 tone zahăr nerafinat. Președintele a adăugat că prin raționalizarea alimentației în America se va putea înlătura foametea din Europa.

DUMINECA IN SAT LA NOI

Istori ară morală

Ce nu face banul

Meșterul Sandu, om de omenie și cu frica lui Dumnezeu, avea o calfă, pe unul Gheorghe, un băfandru arțăgos. Când îl prindea pe Gheorghe astă mânia, apoi să te fi la popolul de norbe rele ce-i ieșiau din gură.

Degeaba, stăpânul îl zice adesea:

— Măi Gheorghe, mai domolește-ți gura, măi, că-i rușine,

Gheorghe, ași! Nici gând:

— Cum să mă potolesc, stăpâne? Toți mă supără: nu numai oamenii, dar nici vitele, nici păsările nu-mi dau pace.

— Cum te supără, măi creștine? Fi și tu blând și mai domol.

Când a văzut stăpânul său, că nu o scoate la capăt, îi zice într'o bună dimineață:

— Vezi tu banul acesta de aur, cât e de strălucitor? Și ști, că ți-l dau fie, dacă te vei stăpâni o săptămână și nu vei scoate nicio vorbă urită din gură.

Gheorghe nu stătu mult pe gânduri și primi.

Ceilalți ucenici se înfeleseră între ei să-l necăjească toată ziua, doar îl vor face să-și piardă prinsoarea. Gheorghe își ținu cumpătul și nu scăpă nicio vorbă rea.

Seara meșterul îi dădu banul.

Un lucrător mat în vârstă, care era de față, zise:

Bine, măi Gheorghe, nu ți-e rușine fie, să te stăpânești pentru bani și să nu te poți stăpâni în celelalte zile pentru rușinea și cinstea ta de om?

Nu știu cum i s'au părut vorbele acestea, dar de atunci Gheorghe n'a mai scos o vorbă urită din gură.

Nu-i nimic peste puțină

Dacă vrei să-ți dai silință.

După Răureanu

Statistică mult grăitoare

E bine să cunoaștem că:

In Franța din o sută de tineri merg la plugărie 35 inși, la meserie și negoț 46 inși, la învățătură de carte 19 inși.

In Germania: la plugărie 28 inși la industrii și comerț 53 inși, la învățătură de carte 19 inși.

In Austria: la plugărie 32 tineri, la industrii și comerț 46 tineri și la carte 22 tineri.

In Cehoslovacia: la plugărie 39 inși la industrii și comerț 40 inși, la carte 21 inși.

In Ungaria: la plugărie 53 inși, la meserii și negoț 26 inși, la învățătură de carte 21 inși.

In România, situația e mult schimbată față de țările de mai sus.

La noi, dintre 100 de tineri, rămân la plugărie 78 inși, la industrii și negoț, adică la ocupațiile cele mai bănoase, merg abia 10 tineri și la învățătura de carte 12 tineri.

Deci fugim de bogăție și rămânem în sărăcie. Nu pentru că plugăria nu ar fi o meserie frumoasă, bună cu mari izvoare de câștig, dacă e condusă cu pricepere și hărnicie, ci săracă fiindcă suntem prea mulți stăpâni pe bucata de pământ roditor. Căci știm: oamenii se înmulțesc, iar pământul rămâne același.

Bune de știut

Ce-ar fi fost dacă războiul nu se sfârșia la timp? Oamenii învățați, americani și englezi, cercetează, cu deamănuntul și cu mare răbdare, construcția armelor secrete germane. Din cele pe cari nu au ajuns să le încerce puterea ucigătoare, sunt unele construite pe jumătate, altele sunt la începutul construcției, iar o parte sunt terminate și așteptau numai să fie folosite. Intre aceste arme secrete sunt

submarine mai iuți și cu putere mai mare de-a sta sub apă, ca cele cunoscute. Apoi rachete cu motor dinamic, gaze, de tot felul, despre cari se crede că aveau putere ucigătoare mai mare decât toate cele cunoscute până acum. Germanii erau aproape de a isprăvi și bomba atomică. Și numai norocului i-se datorește faptul că ea a fost terminată mai curând de americani. Tot între armele secrete ale Germanilor s'a aflat construirea unui proiectil, care era în stare să transporte oameni peste oceanul Atlantic în 17 minute. Apoi tunuri, tancuri, mai altfel de cum erau cele pe cari le știa toată lumea.

Toate aceste scule de ucidere și prăpăd, ar fi fost folosite de către germani, în timpul cel mai scurt, dacă aliații nu și-ar fi pus toată puterea minții și-a brațelor, ca să sfârșească acest măcel, ca și care lumea nu a cunoscut altul. Câte vieți omeștii, câte bunuri nu au fost astfel scăpate dela moarte și nimicire prin graba ce o au pus aliații, să doboare Germania?

Poporale

Jelui-m'aș, jelui,
Jelui-m'aș și n'am cui,
Jelui-m'aș cotrului.

— Codru i tare înfrunzit,

Nu crede la om scârbit.

M'oiu lăsa până la vară
Ș'oiu ieși la câmp afară,
Când vor crește clopoșei
Și m'oiu jelui la ei,
Ca la frățiorii mei.

Când vor crește viorele

Să mă jeluesc la ele,

Ca la surorile mele.

Hei dragoste, dragoste
Tu uști mândra pojiște,
Tu o ești, tu o nverzești
Și iar lumea nveselești.

Dare-ar Dumnezeu un vânt

Să rămâie pe pământ

Numai verde păjiștea

Numai dulce dragostea!

Pentru sprijinitorii noștri

La apelul pe care l-am adresat într'unul din numerile trecute, solicitând binevoitorul sprijin al tuturor bunilor români și cetățeni de a ne ajuta la răspândirea foii, am primit multe semne de înțelegere și hotăriri de a ni se sta într'ajutor. Am luat act cu bucurie despre toate și finem să mulțumim, pe această cale, tuturor acelor cari s'au înregistrat în capul coloanei, trimițându-ne, mai repede decât ne așteptam, listele cu noii abonați, al cărui abonament s'a făcut cu plata anticipată. Mulțumim deasemenea, intelectualității noastre, care a luat frumoasa inițiativă de a plăti din pungă proprie unul sau mai multe abonamente pentru cititorii țărani din Transilvania eliberată. Sunt semne că se face ziuă peste tot și că dorința „Astrel” de a-și face simțite rosturile ei în viața neamului devine azi o poruncă de dincolo de mormintele întemeietorilor ei.

Din cugetările oamenilor mari

■ Românii își zic unul altuia „frate”; dea Domnul ca și inimile să le fie de frate.

Adina Olănescu

■ Democrația este poarta deschisă tuturor capacităților: să ne ferim, însă, să nu fie deschisă și tuturor poftelor.

N. Iorga

■ După fiecare răstignire urmează o înviere; după fiecare înviere, însă, o cădere a judecătorilor nedrepti.

Rembrandt

FOISOARA

Strigături din Avrig

Ți-ai ales, bade, ales

Ți-ai ales din șapte-op',

Ți-ai ales mălat necopt;

Ți-ai ales din nouă una,

Ți-ai ales pe mătrăguna.

De m'aș duce cât m'aș duce

Ce mi-e rânduit m'ajunge,

De ași mere cât ași mere

Ce mi-e rânduit nu pier.

Vai! săraca, mândra mea,

Aseară am fost la ea,

O-am găsit cu-o iie rea

Pe-a mai bună și o căpea.

De când bădița s'a dus,

Ceața n' casă mi s'a pus;

Pe curte și pe grădină

Și la mine la inimă;

Și pe par și pe nuia

Și pe inimioara mea.

Din colecția: G. Răduțiu

Istorieară cu tălc

— In pragul noului an școlar —

In cărțile vechi de școală primară era scrisă o istorioară despre un copil lenș, care întârzia dela școală, căscând gura în toate părțile și dând ascultare tuturor fleacurilor, cari se întâmplau și auzeau în drumul lui de acasă până la școală. Odată, într'atâta i-au fușit gândurile dela școală spre care mergea, că i-au picat cărțile de subsuoară, fără să le simțească lipsa. Cum în urma lui, s'a întâmplat să vie păzitorul de porci al satului, acesta, ridicând cărțile, a strigat băiatului, ofând. — Ce rău îmi pare, că nu sunt de seama ta! Dacă și fi învățat carte, când am fost ca tine, azi n'asi păzi porcii oamenilor. Ași fi avut o altă soartă în lume.

Istorieara se sfârșia cu rușinerea tinărului, care luând cărțile s'a grăbit la școală dela care n'a mai lipsit nici un ceas.

Tălcul istorioarei îl poate deslega oricine vrea. Lipsa științei de carte e

mare și întinsă nu numai la sate ci și la orașe. Din cauza ei, un lanț de rele și necazuri strânge trupul neamului, împiedecându-l în mersul lui spre mai bine.

E timpul deschiderii școlilor de tot soiul. E momentul când părinților li se mai adaugă un gând, pe lângă alte multe: gândul de-a se îngriji de învățatura temeinică a copiilor lor. Vor trebui să-i pregătească cu cele de lipsă învățăturii de carte, urmărească în mersul înaintării lor spre luminarea minții, mai cu atențiune și mai cu râvnă, de cum își urmăresc alte afaceri economice sau gospodărești.

Învățătura de carte, deschiderea minții, oțelirea judecății e un capital, o avere, care va aduce dobânzi nebanuite celor ce le au.

Părinții! Atențiune la copii, să nu le scape cărțile de subsuori, adică, să nu piardă vremea, în hoinăreală nefolositoare.

Citii și răspândii

„Foaia Poporului”

Foița glumeață

Bălat deștept

— De ce alergi așa, Petrică?

— Alerg acasă. Trebuie să-mi tragă mama o bătaie.

— Atunci de ce te grăbești?

— Mă grăbesc s'o capăt dela mama, că altfel vine tata și mi-o dă el.

Părintele și țaranul

— Bine, măi Toadere, e neapărat de lipsă să te imbeți în fiecare zi?

— Așa, domnule părinte, mie-mi place să mă văd în toate zilele în raiu.

Intre două fete

— Sunt în mare încurcatură, dragă prietenă. Am doi drăguți, amândoi bogați și frumoși.

— Foarte bine! N'ai decât să te măriți.

— E ușor de zis. Dar nu știu pe care să-l iau mai întâiu.

— Dela o săptămână la alta —

Scrisori dela sate

Publicăm cu plăcere și multă mulțumire sufletească scrisoarea de mai jos:

Domnule Redactor,

Subsemnatul Dobrotă Dumitru, din comuna Cărpiniș Nr. 239, jud. Sibiu, vechiu abonat al ziarului D.V., am primit ziarul Nr. 33 și mandatul pentru a câștiga fiecare abonat câte un nou abonat. Gândindu-mă la munca ce depune bătrâna Asociațiune „Astra”, pentru poporul român, m'am gândit ca vechiu abonat, că la invitarea D-Voastră a câștiga câte un nou abonat nu e o muncă mare, am câștigat doi noi abonați și anume:

1. Mihai Gheorghe, comuna Căpâlna Nr. casei 179, oficiul Săsciori, jud. Alba. Pentru acest abonat și trimit suma de lei 1000, abonamentul pentru un an întreg, rugând a i-se expedia imediat ziarul, promițându-i că pe Duminecă o are.

2. Presecan Vasile, comuna Cărpiniș, Nr. 174, oficiul Miercurea, jud. Sibiu. Pentru abonatul acesta trimit suma de lei 300, urmează restul a se achita ulterior.

Cu stimă:
DOBROTĂ DUMITRU,
Cărpiniș, fost primar

N. B. Dacă fiecare român ar judeca și ar face ca abonatul nostru Dobrotă Dumitru, nu numai Astra și publicațiile ei ar sta bine, ci înuși poporul român ar sta pe altă poziție culturală, de cum stă. Căci cine lucrează pentru Astra, lucrează pentru binele poporului român.

Serbările Astrei la Drăușeni și Rupea

Despărțământul Târnava Mare al Astrei, organizează Duminecă 23 Septembrie 1945, în comunele Drăușeni și Rupea, serbări pentru pomenirea poetului Ștefan Octavian Iosif.

Programul serbărilor se compune din cântece, coruri, declamări și vorbirii ocazionale.

Se vor împărți mai multe premii și anume fetei, care va purta cel mai frumos costum național, flăcăulu, care va juca mai bine „Feciorească” pe rechei, care va juca mai frumos „Învărtita”.

În cadrul serbărilor se va înmâna darul M. S. Regelui Mihai I, femeii Maria Balaban.

Serbările se țin înainte de masă în comuna Drăușeni, iar după masă în Rupea.

Încălțăminte americană pentru Europa

După cum se știe în Stalele Unite ale Americii a luat ființă o societate internațională cu capital american, numită „Unra”. Scopul acestei societăți este de a veni în ajutorul tuturor țărilor din lume cari au avut de suferit depe urma războiului. Ajutoarele principale ale societății vor consta în îmbrăcăminte, încălțăminte și alimente. Mai nou aflăm, că a fost pus la

Dela război la pace

De câteva luni după armistițiul cu Germania și de câteva zile după cel încheiat cu Japonia, zi de zi, seară de seară, minut de minut, auzim pe undele nevăzute electrice ale aparatelor de radio, încrucișările de cuvinte ce se deslănțue între țările mari, între aliați — pe de-o parte — pentru a înțona o democrație adevărată, iar pe de alta p-ntru a întocmi un plan cât mai potrivit, pentru trecerea dela război la pace. De-igur, că într'o țară unde nu domnește cucoana asta frumoasă, „democrația” ci dreptul pumnului, al oprimărilor de tot felul, adică al „dictaturilor” treburile nici în cele economice nu pot merge bine. Pentru bunul mers al economiei unei țări, se cere liniște, armonie între fiii ei și nu lupte ucigătoare, pline de ură și patimă.

Dar cu ce se ocupă țările mari? Ele caută în primul rând să refacă tot ce a distrus războiul în țările lor; refac industriile mari și mici, unde angajază soldații veniții din război și oamenii lăsați fără lucru dela fabricile de armament, schimbă fabricile de armament în fabrici care le lipsesc în vreme de pace, rezidesc locuințele distruse de război. Se caută prelutindeni să se producă mulțumiri în familii și în sânul țării.

În acelaș timp, în toate țările se pune mare greutate pentru refacerea valorii banului. Războiul a distrus puterea lui de cumpărare și de schimb. Ai bani mulți, dar poți cumpăra puțin și scump.

Strădania fiecărei țări e să producă atâtea mărfuri ca să îndestuleze lipsurile din țara lor — în primul rând — ca să nu se nască nemulțumiri între cetățeni, și în al doile rând, să producă un plus și pentru țările lipsite de aceste mărfuri. Prin aceasta își îmbunătățesc și valoarea banului, și fac și un bine altor popoare puse la grea încercare după război.

Va ajunge și țara noastră nu numai să capete mărfuri, dar să și dea altor popoare? Da. România pe lângă mărfurile pe care le-a adus în țară, (le-a importat), a mai și dat altor popoare (a exportat), dar nu este îndeajuns să ai mărfuri pentru vânzare pentru oricine, mai cu seamă atunci când sunt mulți vânzători, ci trebuie să fie mai bune, mai alese adică superioare celorlalți vânzători sau concurenți, atunci cu siguranță vinzi marfa și o vinzi cu preț bun. Câștigă țara, câștigă și tu.

dispoziția acestei societăți un număr de 2 milioane ghete ce au fost fabricate în America pentru nevoile trupelor. Războiul luând sfârșit, cele două milioane de ghete bărbătești de fabricație americană, vor fi puse la îndemâna populației din țările europene unde se simte lipsa acestui articol.

Despre alte probleme ale trecerii dela starea de război la cea de pace, vom scrie într'un număr viitor.

Ilie Rusmir

Pagubele suferite de U.R.S.S. în război

Abia cum s'a putut încheia socotilele pagubelor suferite de Rusia în războiul sfârșit. Ele sunt foarte mari. Astfel Germanii au distrus pe pământul Rusiei: 1710 orașe, 70 mii de sate, 6 milioane case. În aceste case au locuit 35 milioane oameni. S'au mai prădat și stricat 21 mii 900 întreprinderi industriale, în care lucrau 9 milioane muncitori. A fost stricată 65 mii kilometri de cale ferată, 40 mii spitale, 84 mii școli și alte edificii publice și 43 mii biblioteci.

Paguba în animale de casă se prezintă astfel: au fost rechiziționați 7

milioane cai, 17 milioane vite cornute mari și mici, 20 milioane porci, 27 milioane oi și 110 milioane păsări.

Peste 7 milioane de oameni au făcut declarațiuni descoperind fapte criminale săvârșite de autoritățile militare și civile germane.

Socotite după prețurile din 1941, Comisiunea cercetătoare a stabilit, că pagubele ar fi de 679 miliarde ruble.

Afară de distrugerile arătate mai sus, au mai fost aruncate în aer și aprinse 135 mine diferite, 3 mii sonde de petrol. Au fost distruse 61 uzine electrice și alte multe industrii mici.

Afară de armată au mai fost ucigași și răniți milioane de civili.

Dintr'un ordin secret, dat de Statul Major al Armatei germane s'a putut afla, că distrugerile, stricăciunile, jafurile, furturile și crimele au fost comandate și nu întâmplătoare, adecă făcute la ordin calculat. Toate aceste pagube vor trebui acoperite de Germania.

„Ce sameni — aceea răsare”...

Alegerea grâului de sămânță

Cu luna Septembrie am intrat în perioada pregătirilor pentru semănatul grâului de toamnă. Ba, în unele ținuturi se fac chiar însămânțările. Adevăratul econom își face mai dinainte planul, unde și cât pământ cultivă cu grâu. Apoi se apucă de alegerea seminței și de pregătirea ei. Unora li se pare, că grâul e acelaș, ori de unde ar fi el. Mare greșală. Grâul e de multe și feliurite soiuri și cere diferite pământuri. Fiecare soi de grâu reușește să dea rod în pământul și în clima pentru care e sortit de Dumnezeu.

Agricultorul cuminte trebuie să se silească a alege grâul cel mai potrivit pământului ce-l are. Fiind mai ușor a căuta sămânță potrivită pământului, decât să schimbi pământul după sămânță, e de sine înțeles, că plugarul să aleagă sămânța după soiul pământului.

Pățania vieții a învățat pe plugari multe lucruri folositoare. De aceea cine e mulțumit cu soiul de grâu ce-l are nu-l va schimba, decât atunci când se va încredința, că cel pe care vrea să-l cultive îi va aduce mai mult folos, decât cel pe care vrea să-l părăsească. Dar cum plugarii noștri nu au puțința să facă încercări cu alesul altor soiuri de grâu, e bine ca atunci când vreau să schimbe grâul, să ceară sfat dela Camera Agricolă, care va ști să le dea bunele îndrumări.

Ce grâu să semănăm

Pentru alegerea sămânței de grâu potrivit diferitelor ținuturi din România s'a înființat Institutul de Cercetări Agricole, de unde se dau toate sfaturile și îndrumările de lipsă la agricultură. Acest Institut recomandă următoarele soiuri de grâne:

Pentru șesul Tisei și Banat: Odvos 241, Cenad 117 și Bancus 1101; pentru regiunile din centrul Ardealului: Odvos 141, American 15 și

Cenad 117; pentru Câmpia Dunării, în Oltenia și Muntenia vestică: American 15 și Cenad 117; pentru ținutul deluros din Oltenia și Muntenia, ca și pentru județele Prahova și Ilfov: Cenad 117 și Cipăianu; pentru Bărăgan și Dobrogea: American 15; pentru Moldova de Sus: American 15, Cenad 117 și Odvos 156.

După alegerea soiului de grâu, acesta trebuie bine treerat, pentru că nici un fir de sămânță străină, să nu ajungă în pământ. Mai trebuie grâul văruit, pentru a nu fi mâncat de șoareci.

Cum vedem alegerea grâului de sămânță e o operație foarte însemnată în gospodăria agriculturii. Pentru că zice și proverbul: „ce sameni aceea răsare”.

Informațiuni economice

Situația agricolă în Bihor. Un raport al organizației Frontul Plugarilor din județul Bihor, Județ bogat în cereale și vite, arată că situația agricolă de acolo e mai mult decât îngrijorătoare.

Recolta de grâu e slabă din cauza secetei. În toamnă nu s'a putut însemăna decât o mică parte din terenul pentru grâu, fie din cauza ploilor, fie din lipsa vitelor de lucru și a uneltelor agricole. Așa fiind situația, diriguitorii Camerei Agricole în raportul ce l-au făcut, au cerut unelte agricole, grâu pentru hrana populației și vite de lucru.

■ CELE mai bune reparațiuni de ceasornice, în cel mai scurt timp și garantate, se execută numai la firma IOAN PINTEA, Sibiu str. Tribunei Nr. 14, maestru premiat de Ministerul Muncii.

INFORMAȚIUNI ULTIMELE ȘTIRI

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — Lei 1000.—
Pe o jumătate de an — — — — „ 500.—
Pentru regusteri și com. „ 2000.—
Instituții și autorități Lei 4.500 —
Abonament de sprijin „ 10.000.—
PREȚULUI NUI NUMĂR „ 30.—

Pentru refugiații cari se strămută, valabilitatea biletelor de călătorie și foile de drum pentru bagaje încetează la data de 1 Octombrie 1945. Peste acest termen, C. F. R., nu vcr mai face niciun transport pe baza actelor de mai sus.

Bomba atomică, care a pus la grea încercare toate mințile învățaților și care a băgat în groază o lume întreagă, va fi pusă în slujba păcii și anume pentru a mânia avioanele de transport. Aceasta a declarat o d. Gates, subsecretar de stat la Ministerul marinei Statelor Unite. Să dea Dumnezeu așa să fie!

Numai 3 milioane. Controlorul Financiar Francis Horac, din capitală s'a inteles cu directorul fabricii de ciorapi „Adesgo“ ca pentru suma de 3 milioane lei, cel dintâi să scadă la impunere suma de 50 milioane lei din venitul fabricii. Târgul însă s'a făcut, fără adămașul obișnuit, de aceea s'a încheiat prost. Directorul s'a lăsat la târguială numai de formă, căci a întocmit lucrurile de așa, că controlorul a ajuns pe mâna poliției, îndată ce a pus mâna pe sperț. Nenorocosul a vrut să-și pună și el ceva la „ciorap“ din prețul ciorapilor.

Nu avem țigări și tutun. Pe sticla vitrinelor dela tutungerii vedem adese hârtii pe cari se scrie „nu avem țigări și tutun“. Mulți cetitori se vor întreba cetind astfel de anunțuri: „oare de ce nu avem țigări și tutun? De ce nu avem ne-o arată multe cazuri de speculă ce se face cu această marfă a Statului. Am arătat și noi câteva din aceste cazuri și azi dăm în vileag altul. La firma „Ostropa“, din strada Enăchița Văcărescu, s'au găsit 62 mii țigări străine, 338 mii țigări românești, un sac cu tutun, câteva mii de cutii chibrite, brichete, cărți de joc și alte mărfuri de ale C. A. M. Această bogăție era ascunsă de o mână de oameni fără suflet, având ca gazdă pe d. Norbert Bieber. Marfa se vindea pe sub mână cu prețuri de speculă.

Statul procurorilor, cari vor judeca pe criminalii de războiu. Cei patru procurori și anume american, englez, francez și sovietic, cari vor judeca pe cei 24 criminali de războiu germani, s'au întrunit în Londra pentru a încheia actele de dere în judecată. Procesul se va ține peste câteva zile în Nürnberg.

Gospodinele franceze și curcanii. Intr'o zi din săptămânile trecute, peste cinci sute femei franceze, cari erau în căutarea de alimente prin piețele Parisului au atacat o prăvălie, în care se vindeau găini și curcanii tăiați cu prețuri mari. Revolta femeii-

lor a fost cauzată și din pricina, că trei săptămâni în rând nu s'a vândut niciun fel de carne în aceea parte a orașului. Ziarul care a adus știrea nu scrie dacă, cel puțin s'au ales femeile cu vreo bucățiță bună din carnea curcanilor.

Primul ministru al Japoniei și-a luat viața. Unul din foștii prim-miniștri ai Japoniei, Hideki Tajo, s'a împușcat săptămâna trecută, pentru a nu fi arestat de către autoritățile militare americane. El a fost găsit mort pe o canapea din camera sa, având alături două cuțite înfășurate în giulgiu alb, cu care voia să-și facă kara-kiry, dar nu mai avut timp. Sinuciderile ofițerilor și ale bărbaților japonezi cu răspundere a devenit, în ultima vreme, o adevărată molimă.

O răsplată de 150 mii de lei. Cetim într'un ziar din Capitală, că un păgubaș dă un premiu de 150 mii lei, celui care va descoperi, va prinde pe un oarecare escroc. Trebuie, că și-a vârit mâinile efund în buzunarul păgubașului când acesta mai cheluește și frumoasa sumă de 150 mii lei pentru prinderea escrocului.

O haită de lupi turbați. În vreme ce sătenii din comuna Mădărajac din județul Iași, se aflau la munca câmpului, au fost atacați de o haită de lupi turbați. Parte din săteni au luat-o la fugă pe câmp, cerând ajutor, iar o altă parte a fost încolțită de dihăniile lihnite de foame și de turbare. Se anunță că un număr de 12 săteni au fost internați într'un spital din Iași, pentru a li se da îngrijirea medicală. Autoritățile au luat măsuri pentru urmărirea și stârpirea haitelor de lupi.

Spania nu se dă pe brazdă. După știrile sosite din Spania acolo se desfășoară mari frământări politice provocate de noua situație politică ce s'a creiat în Europa. Ziarul englez, Daily Worker, vestește că în Spania au început arestările în masă ale conducătorilor și membri partidului comunist. Cu alte cuvinte generalul Franco nu vrea să se dea bătut „cu una cu două“ și încearcă pe toate căile, ca să rămână la carma Statului.

După ce ai citit foaia, nu o arunca ci imbie-o și vecinului sau vreunui cunoscut, pentru a o citi; s'ar putea întâmpla să intre și el în rândurile abonaților noștri.

Atențiune,
Dactilografie, Stenografie
modernă, predă D-șoara
Floașiu,
Sibiu, Strada Gheorghe Lazăr Nr. 21

Răvașul politicii interne și externe a săptămânii

— Conferința celor cincimiștri de externe la Londra. — Car. sunt părăsirele asupra acestui stat de pace. — Ce se va hotări la Londra. — Cum va fi împărțită cămașa Italiei —

Marți, 11 Septembrie s'a deschis și și-a început lucrările Conferința celor cinci miniștri de externe aliați, anume ministru Birnes al Americii, Bevin al Angliei, Molotov al Uniunii Sovietice, Bidault al Franței și Mang Shih Cieh al Chinei.

Conferința a început la ora 3 și jumătate după masă, fiind prezidată de ministrul englez Bevin, ca gazdă.

Sforțări pentru a feri lumea de un nou război

Părerile generale și profesile ce s'au fac asupra rezultatului din urmă sunt dintre cele mai bune. Toată lumea crede, că deși piedecile ce au de întâmpinat fărutorii păcii sunt mari, ele vor fi trecute, fiecare având dorința de a feri lumea de un viitor războiu.

Înainte de a intra în miezul confăturilor de pace, toți cinci miniștri și-au spus dorința de a face tot ce le stă în putință pentru a se putea ajunge la bună înțelegere.

Ce se va discuta la Londra

Deocamdată în Conferința dela Londra se va discuta numai pacea Italiei cu țările vecine, pe cum și soarta coloniilor italiene.

După pacea cu Italia se va lua în desbatere tratatele de pace cu România, Bulgaria, Ungaria și Finlanda

Fiecare țară, din cele cinci, cari formează sfatul de judecată, pe lângă miniștrii lor de externe au mai trimis și delegații de experți, cari să stea de ajutor ministrului lor.

Cum va fi împărțită cămașa Italiei

Primele zile dela începutul săptămânii au fost rezervate la conferința dela Londra, pentru a se examina rapoartele și memorandele prezentate de delegațiile italiene și iugoslave cu privire la frontiere și la regiunea orașului și portului Trieste.

Din memorandumul delegației iugoslave se desprinde cererea sârbilor de a li se reînapoia Istria, Trieste și Veneția Giulia, pe motivul că acestea au făcut parte din Slovenia.

Cercetându-se punctul de vedere al delegației italiene, s'a luat act că Italia este gata să cedeze o mare parte din Veneția Giulia, recunoscând că în 1918 a ocupat prea mult din teritoriul Iugoslaviei.

Asupra Triestului, pentru care s'au iscat o altă gâlceavă între italienii și sârbi, părerile sunt împărțite: italienii ar vrea să le aparțină lor, iar sârbii nu se învoiesc. Și vorba aceuia, când doi se ceartă al treilea câștigă. Puterile mari — Anglia, Statele Unite și Rusia Sovietică înclină pentru o internaționalizare a portului Trieste — adică cu dreptul de folosire pentru toate națiunile interesate în serviciile acestui port italian.

O cerere a Greciei.

Prin mijlocirea cercurilor conducă-

toare ale Mării Britanniei, Grecia a reușit să facă cunoscută dorința ei de a lua parte la discuțiile privitoare la încheierea tratatelor de pace cu Italia.

Grecia își motivează cererea ei cu faptul că a fost cea dintâi țară care a fost atacată de Italia și ca atare a avut mult de suferit.

Și o dorință a Uniunii Sovietice

Deasemenea s'a luat act de dorința Uniunii Sovietice de a lua și ea parte — ca mare putere învingătoare — la controlul și administrarea coloniilor italiene.

Această dorință a fost făcută cunoscută de către delegația sovietică de îndată ce s'a dat la iveală planul guvernului american, potrivit căruia toate coloniile italiene vor intra sub control internațional.

După Germani, japonezii

Mulți dintre oamenii, cari au pricinuit și au condus războiul, văzând că l'au pierdut, și-au făcut singuri judecata, fără să aștepte să le-o facă alții. Unii dintre ei s'au ascuns în văgăuni de munți, în locuri ascunse, alții s'au sinucis. Între cei din urmă se numără și fostul ministru japonez Tojo, cel care a dat ordinul de atac asupra portului Pearl-Harbour, a cărei pierdere i-a durut mult pe Americani și Englezi. Tojo și-a luat viața prin împușcare în inimă.

Asemenea a făcut și Mareșalul japonez Sugiyami, care s'a sinucis trăgându-și patru gloanțe de revolver. Înainte de a muri el a spus celor din jur: „sunt mâhnit, că vă fac atât de multă supărare“.

Soția Mareșalului auzind de sinuciderea soțului ei și-ă făcut karakiri.

Când se va face statistica celor sinuciși din cauza pierderii războiului, se va vedea, cât de mare e numărul lor.

Ce a declarat d. Molotov la Londra

Intr'o conferință oută cu reprezentanții presei britanici d. Molotov, comisarul pentru afacerile externe al Uniunii Sovietice a expus punctul de vedere sovietic cu privire la guvernele României, Bulgariei și Ungariei.

Întrebat dacă aceste guverne sunt reprezentative, d. Molotov a răspuns că ele se bucură de sprijinul majorității populare.

D. Molotov a mai fost întrebat când vor avea loc alegeri în Uniunea Sovietică, dsa răspunzând că în foarte scurt timp.

Vorbind despre viitoarele alegeri din România, Bulgaria și Ungaria, d. Molotov a spus că dacă aceste țări vor urma exemplul Mării Britanniei și a altor democrații, rezultatele vor fi mulțumitoare.